ਅਨੁਸ਼ਕਾ ਰੇਂਗੁੰਥਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 891 ਦੀ 2021)
ਫਰਵਰੀ 03, 2023

[ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਸੀ. ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 – ਧਾਰਾ 7ਬੀ(1) – 11.04.2005 ਅਤੇ 05.01.2009 ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਆਈ) ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਇੰਡੀਅਨਜ਼ (ਐਨਆਰਆਈ) ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 04.03.21 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 7ਬੀ(1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਐਨਆਰਆਈਆਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਜਾਂ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਦਾਖਲਾ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(ii) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਾਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਟ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ – ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਡਾਕਟਰ ਬਣਨ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜੋ ਐਨਈਈਟੀ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲਾ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ/ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ – ਫੈਸਲਾ: ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ – ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਨਾ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ – ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਵਰਨ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 04.03.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ – ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 7ਬੀ(1) ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਹੈ ਪਰ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੀਟਰੋਐਕਟਿਵ ਹੈ ਜੋ ਸਾਵਰਨ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 11.04.2005, 05.01.2007, 05.01.2009 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4(ii) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ (I) ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਾਊ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ OCI ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 04.03.2021 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ – ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਐਕਟ, 2003 – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਲੇਖ II, 14 – ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਟ, 1946 – ਐਸ.2(ਏ) – ਵਾਜਬੀ ਉਮੀਦ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ।

ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 – ਐਸ.ਐਸ.7ਏ, 7ਬੀ(1) – ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (OCI) ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ – ਫੈਸਲਾ: OCI ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਧਵਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ – ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੈ – ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਰਵਭੌਮ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ – ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਐਕਟ, 2003।

ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 – ਐਸ.7ਬੀ(2) – ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਐਸ.7ਬੀ(2) ਲੇਖ 14 ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ OCI

ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਫੈਸਲਾ: ਲੇਖ 14 ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – OCI ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਸੀਮਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਲੇਖ 14।

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ/ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੂਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਦੋਵੇਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਉਹ ਦਾਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7ਬੀ(1) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 11.04.2005 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਵਰਗ ਹਨ, ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਦੂਰ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, OCI ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆਕ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਹ ਲਾਭ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 05.01.2009 ਰਾਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਲਾਭ ਸਾਰੇ OCI ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਜਿਹੇ OCI ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਸਿੱਖਿਆਕ ਕਰੀਅਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੱਢੇ ਗਏ ਵੇਰਵੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ' ਸਨ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮਜਬੂਰ ਹਾਲਾਤ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੱਧ ਮਾਰਗ ਲਾਭ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। OCI ਕਾਰਡ 'ਤੇ। [ਪਾਰਾ 38, 39, 41 ਅਤੇ 42] [287-ਈ; 288-ਸੀ-ਐੱਫ; 291- ਏ-ਸੀ]

1.2 ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ 11.04.2005 ਅਤੇ 05.01.2009 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮਾਨਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਸਕਣ, ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਫੇਸੀਅ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4(ii) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 04.03.2021 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 'ਪਿੱਛੇ ਲਾਗੂ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 44]

1.3 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਨੂੰ ਤਬ ਹੀ ਸੱਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਸੀਮਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਰੂਰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 45]

1.4 ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਧਵਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ

ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਰਵਭੌਮ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਐਤਰਾਜ਼ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੇਰਵੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ, ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿੰਨੇ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਕੇ ਸੀਟ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। [ਪੈਰਾ 46, 47]

1.5 ਇਹ ਦਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਅਸਲ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਖਾਲੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖਾਲੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਹੋਰ ਪਰਮੂਟੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਕੰਬੀਨੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਸੰਦੀਦਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪਸੰਦੀਦਾ ਕਾਲਜਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਛੀਨਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ। ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨੀਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰਵਭੌਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵੀ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 19.07.2018 ਨੂੰ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਸੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੀਨਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਉਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਨਮੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਮੰਦਰਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।[ਪੈਰਾ 48]

1.6 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਮੰਗ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ, ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡ ਦਾ ਲਾਭ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਯਾਚੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਯਾਚੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਯਾਚੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਚੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯਾਚੀ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਭਵਿੱਖ ਉਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਥਿਤੀ 2021 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਹੋਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2021 ਦੇ ਸਾਲ ਤੇ ਜਦੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਗਈ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਯਾਚੀ ਨੰਬਰ 1 ਸਿਰਫ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸੀ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰੀ ਉਮਰ ਦੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਜੇ ਯਾਚੀ ਨੇ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1)(f)(g) ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਵਧੀ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਸਕੂਲ ਦੌਰਾਨ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਭ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਨਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ

ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਾਰਵਭੌਮ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਯਾਚੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ 'ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਗਏ' ਸਨ ਤਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਸੀ, ਸਾਰੇ 'ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ' ਨੂੰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਅਧਿਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਗਈ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾਸ 50, 51]

1.7 ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮਨ ਦੀ ਨਾ-ਲਾਗੂਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਟਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਹਿਤ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ ਲਈ ਸਾਰੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਯਾਨੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ 2003 ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ ਹੈ, 2006 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਸੇ 'ਲਾਭਾਂ' ਅਤੇ 'ਨੁਕਸਾਨਾਂ' ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਐਂਟਰੈਂਸ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਵਿਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 52]

1.8 ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ 1955 ਦਾ ਐਕਟ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਆਧਾਰਿਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤੇ, ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ 'ਰੀਟਰੋਐਕਟਿਵ' ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਫੇਸ-ਫੇਸ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵਿਸਪੇਸ਼ਣਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ, ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਰੀਟਰੋਐਕਟਿਵਲੀ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਖਿਲਾਫ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਟਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰੀਟਰੋਐਕਟਿਵਿਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਉਂਕਿ ਇਹ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੀਟ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੀਟਰੋਐਕਟਿਵ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖੇਡ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੋਲ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਫਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੀਟਰੋਐਕਟਿਵ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪਿੱਛੇ ਦੇ

ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਪਰੀਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 53, 54]

1.10 ਹਾਲਾਂਕਿ 04.03.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਅਭਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਿਤ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕੇਵਲ 04.03.2021 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਪੇ ਨੂੰ ਯਾ ਤਾਂ ਵੰਸ਼ਾਨੁਗਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਗਾਊ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 7B(1) ਅਧੀਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਕਢਵਾਉਣ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਮਾਨੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਸ. ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 04.03.2021 ਦੀ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗੈਰ- ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਵਾਲਾ 'ਪਿਛਲੇ-ਪੱਛੇ' ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਇਸ ਲਈ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪੇਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮਿਤੀ 11.04.2005, 05.01.2007 ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ 05.01.2009 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4(ii), ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ (1) ਓਸੀਆਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਹੈ 04.03.2021. [ਪੈਰਾ 57-58][299-F-H; 300-ਏ-ਬੀ]

ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 248 : [1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 621; ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਥਰੂ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਮਿਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਲਾ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ (2018) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : [2018] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 379; ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ. ਬਨਾਮ ਕਨਜ਼ਿਊਮਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (1995) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 482 : [1995] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 349; ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਇੰਪੋਰਟਸ ਏਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਅਨਸ. ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਇੰਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ [1961] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 305; ਨਵਜੋਤੀ ਕੋਆਪ.ਗਰੁੱਪ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1992) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 477 : [1992] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 709; ਜੇ. ਕੇ. ਇੰਡਸਟਰੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2007) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 673 : [2007] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 136; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ ਬੱਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1998) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 117 : [1998] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1120; ਇਜ਼ਹਾਰ ਅਹਮਦ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ AIR 1962 ਐਸ.ਸੀ. 1052 : [1962] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 235; ਇੰਡੋ-ਚਾਈਨਾ ਸਟੀਮ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ ਕੋ.ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ AIR 1964 ਐਸ.ਸੀ. 1140 : [1964] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 594; ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਖੁਦੀਰਾਮ ਚਕਮਾ (1994) ਸੁਪਲੇ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 615 : [1993] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 401; ਹੈਨਸ ਮੁੱਲਰ ਆਫ ਨੂਰੇਨਬਰਗ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ, ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਜੇਲ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ AIR 1955 ਐਸ.ਸੀ. 367 : [1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1284; ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ AIR 1952 ਐਸ.ਸੀ. 75 : [1952] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 284; ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1045;

ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਐਮ. ਥੋਮਸ (1976) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 310 : [1976] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 906; ਕੇ. ਥਿਮ੍ਮੱਪਾ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ (2001) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 259 : [2000] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 368 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 621 ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2018] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 379 ਪੈਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1995] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 349 ਪੈਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1961] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 305 ਪੈਰਾ 27 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1992] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 709 ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2007] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 136 ਪੈਰਾ 29 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1998] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1120 ਪੈਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1962] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 235 ਪੈਰਾ 32 (i) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1964] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 594 ਪੈਰਾ 32 (ii) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1993] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 401 ਪੈਰਾ 32 (iii) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1284 ਪੈਰਾ 32 (iv) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1952] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 284 ਪੈਰਾ 33 (i) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1045 ਪੈਰਾ 33 (ii) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1976] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 906 ਪੈਰਾ 33 (iii) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2000] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 368 ਪੈਰਾ 34

ਸਿਵਿਲ ਓਰੀਜਨਲ/ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਰਿਟ ਪਿਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਿਲ) ਨੰਬਰ 891 ਆਫ 2021.

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ

ਨਾਲ

ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 503, 35, 246, 155, 347, 380, 322, 629, 740, 706, 741 ਦੇ 2022, ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 812 ਦੇ 2023, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 22, 1070 ਦੇ 2022, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1230, 1186 ਦੇ 2021, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 838 ਦੇ 2022, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1032 ਦੇ 2021, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 961 ਦੇ 2022, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1123, 1128, 1125, 1150, 1129, 1141, 1143, 1149 ਦੇ 2021, ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 811, 810 ਦੇ 2023, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1174 ਦੇ 2021 ਅਤੇ 34 ਦੇ 2023.

ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ, ਕੇ. ਵੀ. ਵਿਸਵਨਾਥਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕੁਨਾਲ ਚੀਮਾ, ਮਿਸਿਜ਼. ਅਦਿਤੀ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ, ਪਾਰਿਖ ਸ਼ਿਵਮ ਦੁਬੇ, ਰੋਮੀ ਚਾਕੋ, ਮਿਸ. ਕੇ. ਵੀ. ਭਾਰਤੀ ਉਪਾਧਿਯਾ, ਸ਼ਿਵੇਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਧਨੰਜਯ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਬਿਕਰਮ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਰੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਮੁਕੁਲ ਨਾਥ ਵਰਮਾ, ਬੀ. ਕੇ. ਸਤੀਜਾ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੁ ਸਤੀਜਾ, ਹਰਸ਼ਿਤ ਖੰਡੂਜਾ, ਮਿਸਿਜ਼. ਨੇਹਾ

ਮੇਹਤਾ, ਅਭੈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਪੀ., ਮੈਸਰਜ਼. ਕੇ ਜੇ ਜੈਨ ਅਤੇ ਕੋ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ, ਮਿਸ. ਸੁਰੇਖਾ ਰਮਨ, ਅਖਿਲ ਅਬਰਾਹਮ ਰੌਏ, ਵਿਜੈ ਵਲਸਨ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਆਨੰਦ, ਮਿਸ. ਉੱਨਿਮਾਯਾ ਐਸ., ਅਬਿਸ਼ੇਕ ਜੇਰਾਜਨੀ, ਮਿਸ. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਮਿਸ. ਸੰਜਨਾ ਗ੍ਰੇਸ ਥੋਮਸ, ਮਿਸ. ਏ. ਰੇਨਾ ਸ਼ੁਤੀ, ਮਿਸ. ਮੰਤਿਕਾ ਵੋਹਰਾ, ਰੇਨਜਿਤ ਵੀ. ਫਿਲਿਪ, ਮੁਕੁੰਦ ਪੀ. ਉੰਨੀ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ.

ਰਵਿੰਦਰ ਕੇਸ਼ਵਰਾਵ ਅਡਸੂਰੇ, ਲਵ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਰੋਹਨ ਦਰਾਡੇ, ਯਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸੋਨਾਵਨੀ, ਮਿਸ. ਸਾਕਸ਼ੀ ਅਜੀਤ ਕਾਲੇ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਰਜੀਦਾਰ ਲਈ.

ਮਿਸ. ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਮਿਸ. ਚਿਤਰਾਂਗਦਾ ਆਰ., ਐਮ. ਸਿੰਘ, ਅਮਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸ. ਪੂਰਨਿਮਾ ਸਿੰਘ, ਰੁਸਤਮ ਚੌਹਾਨ, ਅਪੂਰਵਾ ਕੁਰੁਪ, ਮਿਸਿਜ਼. ਆਕਾਂਕਸ਼ਾ ਕੌਲ, ਮਿਸਿਜ਼. ਰੁਚੀ ਕੋਹਲੀ, ਕਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਉਦੈ ਖੰਨਾ, ਮਿਸਿਜ਼. ਦੀਪਾਬਲੀ ਦੁੱਤਾ, ਸੰਜੈ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਰਾਜਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਰਾਸੀਆ, ਨਿਖਿਲ ਮੰਜੀਠੀਆ, ਜੀ. ਐਸ. ਮੱਕੜ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿੰਘ, ਵੀ. ਐਨ. ਰਾਘੁਪਤੀ, ਵਰੁਣ ਵਰਮਾ, ਸੋਨਲ ਜੈਨ, ਰੁਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ. ਪੰਖੁੜੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਮਿਸ. ਨੀਲਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਿਬੋ ਸੰਕਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਨਿਸ਼ੇ ਰਾਜੇਨ ਸ਼ੋਂਕਰ, ਅਬਰਾਹਮ ਸੀ. ਮੈਥਿਊ, ਮਿਸਿਜ਼. ਅਨੂ ਕੇ ਜੋਯ, ਅਲਿਮ ਅਨਵਰ, ਰਜਤ ਜੋਸਫ, ਹ੍ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਚਿਤਾਲੇ, ਵਿਜੈ ਕਾਰੀ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਸੰਗਲੇ, ਏ. ਕਾਰਥਿਕ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ. ਰੇਖਾ ਦਯਾਲ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸ. ਕੇ. ਰਾਜੋਰਾ, ਅਖਿਲੇਸ਼ਵਰ ਝਾ, ਨਿਹਾਰਿਕਾ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਮਿਸ. ਸ਼ਵੇਤਾ ਸੈਂਡ, ਰਵੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ, ਮਿਸ. ਨਿਤਿਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਚਾਵਲਾ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਗੌਰਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਧਵਲ ਮੋਹਨ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਭਾਟੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਫੈਸਲਾ

1. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ ਜੋ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕੋਰਸ ਕਰਕੇ ਡਾਕਟਰ ਬਣਨ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਐਨ.ਈ.ਈ.ਟੀ. ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵੀ ਮੈਡੀਸਿਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਵੱਡੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ W.P.(C) ਨੰਬਰ 891 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 11.04.2005 ਅਤੇ 05.01.2009 ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਨ.ਈ.ਈ.ਟੀ-ਯੂ.ਜੀ. ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਕਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ('ਓਸੀਆਈ' ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ) ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਇੰਡੀਅਨਜ਼ ('ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.' ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ) ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। 05.01.2009 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋ ਸਕਣ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਸਕਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਜ਼ਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 ('ਐਕਟ 1955' ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ) ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਈ.ਈ.ਟੀ ਯੂ.ਜੀ. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਰਸਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਣ।

2. ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 2003 ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 10 ਤੋਂ 15/17 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ, ਪੂਰਾ ਸਿੱਖਿਆਕ ਕਰੀਅਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਨ.ਈ.ਈ.ਟੀ ਯੂ.ਜੀ. ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕੋਰਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਮਾਪੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਹਨ, ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ।

3. ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਮਿਤੀ 04.03.2021 ਨੂੰ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਜਾਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(ii) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਟ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

4. ਇਸ ਲਈ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਨ-ਰੈਟਰੋਗ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ 2005 ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਵਧੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਅਤੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1955 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7B(1), 7D, 8(1) ਅਤੇ 9(1) ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰਵਭੌਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮਿਤੀ 04.03.2021 ਨੂੰ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕ ਵਾਂਗ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਵੰਞਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਯਾਚੀਕਾਵਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 32 ਅਧੀਨ।

5. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਆਂ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 04.03.2021 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾ 4(ii), ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ (1) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

6. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਬੈਚ ਦੀਆਂ ਯਾਚੀਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਾਚੀਕਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦਾ ਨੰਬਰ W.P.(C) ਨੰਬਰ 1397 ਹੈ 2020 ਤੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਯਾਚੀਕਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਚੂੰਕਿ ਇਸ ਬੈਚ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਹਿਲੂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਨੋਟ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 04.03.2021 ਨੂੰ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਇਹ ਹੈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 11.04.2005 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਓ.ਸੀ.ਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 05.01.2009 ਦੇ ਤਹਿਤ, OCI ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ

ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਓ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਮੇਲ ਪੜ੍ਹਨਾ 2005 ਅਤੇ 2009 ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਓ.ਸੀ.ਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਐਨਆਰਆਈਜ਼ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਆਰਆਈ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ। OCI ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 19.07.2018 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿ OCI ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਐਨਆਰਆਈ ਦੇ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ, ਐਨਆਰਆਈ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਯੋਗ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ, 04.03.2021 ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ 2005, 2007 ਅਤੇ 2009 ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਰਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ OCI ਕਾਰਡ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਸਮੇਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਏ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.1 ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਮਿਤੀ 04.03.2021 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਵੀ. ਵਿਸਵਨਾਥਨ ਵਰਗੇ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਸਟਰ ਕੁਨਾਲ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਮਿਸ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਇਸ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਯਾਚੀਕਾ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

8. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ;

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 8.11.2021 ਨੂੰ WP 1397 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਨਰਲ ਵਿੱਚ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

WP ਨੰਬਰ 891 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ NEET-2021 ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ, ਨੇ NEET 2021 ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵੀ ਪਾਏ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੋਰਸਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਹੋਰ ਵੀ ਓਸੀਆਈ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 08.11.2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸੀ।

ਓਸੀਆਈਜ਼ ਨੂੰ 2005 ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਨਆਰਆਈਜ਼ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਬੀ(1) ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ। ਕਿ ਮਿਤੀ 05.01.2009 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਓਸੀਆਈਜ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਓਸੀਆਈਜ਼ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ/ਪਰਿਵਾਰ/ਜੜ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕ ਵਾਂਗ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਭਗ 16 ਤੋਂ 17 ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ।

ਕਿ 04.03.2021 ਤੱਕ (ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ), ਓਸੀਆਈ ਨੂੰ ਐਨਆਰਆਈਜ਼ ਵਾਂਗ (ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ) ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਐਨਆਰਆਈ ਸੀਟਾਂ ਜਾਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸੀਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਕਹੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਓਸੀਆਈ ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਐਨਆਰਆਈ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਯਾਨੀ ਕਿ ਐਨਆਰਆਈ ਸੀਟਾਂ ਜਾਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਹੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਲੇਖ 14 ਵਰਗ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਵੈਧ ਹੋਣ ਲਈ, ਦੋਹਰੇ ਟੈਸਟ ਹਨ ਯਾਨੀ (i) ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣਯੋਗ ਵਿਭੇਦ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (ii) ਉਸ ਵਿਭੇਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।

ਕਿ ਲੇਖ 14 ਅਤੇ 21 "ਵਿਅਕਤੀਆਂ" ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਓਸੀਆਈ ਜੋ ਕਿ "ਵਿਅਕਤੀ" ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ (ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 7ਬੀ ਅਧੀਨ 05.01.2009 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲੇਖ 14 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਰਥਪੂਰਣ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 21 ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨਆਰਆਈਜ਼ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੈਧ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਐਨਆਰਆਈਜ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਅੱਜ (ਸੂਚਨਾ ਮਿਤੀ 12.10.2022) ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸਮੇਤ ਗੈਰ-ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੋ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਟਾਂ ਸੀਮਿਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਯਾਨੀ 2018-2019 ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦੇਖੇ ਜਾਣ, ਜਦੋਂ ਓਸੀਆਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਤਾਂ, ਕੁਝ ਸੌ ਸੀਟਾਂ ਅੰਤਿਮ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਾਟਾ ਵੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਨਮਾਨੀਅਤ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਅਣਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਉਕਤ ਪੋਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ "ਨਾਨ-ਰੈਟਰੋਗ੍ਰੈਸ਼ਨ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ [2018 (10) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਓ.ਸੀ.ਆਈ.ਜ਼ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਓ.ਸੀ.ਆਈ.ਜ਼ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਧਾਰੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ, 10ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਇੱਕੋ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ, ਨਿਵਾਸ/ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ "ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ" ਵਜੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਅਜਿਹੇ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ 04.03.2021 ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਇੰਪੋਰਟ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ ਦ ਚੀਫ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਇੰਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਓਰਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਓ.ਸੀ.ਆਈ.ਜ਼ ਨੂੰ "ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ" ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਵਜੋਤੀ [1992 (4) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 477] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੇਵਲ ਸੀਮਿਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਓ.ਸੀ.ਆਈ.ਜ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗਿਣਤੀ ਹੀ ਪਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਓ.ਸੀ.ਆਈ.ਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਇਸ ਲਈ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

9. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ;

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਣ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਕੀ ਇਹ ਟਿਕਾਊ ਹੈ।ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਵੈਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਦੇਸ਼ ਲਈ, ਗੈਰ-ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੇਰੋਕ ਅਤੇ ਬੇਲਾਗ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵੀਜ਼ਾ, ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ II (ਲੇਖ 5 ਤੋਂ 11) ਵਿੱਚ ਵਿਨਿਯਮਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸੇ ਨੂੰ ਵਿਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਈਈ) ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ ਅਧੀਨ

10. 04.03.2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਬਰਾਬਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਜ਼ ਨਾਲ ਸੀ। ਨੀਤੀ 2004 ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਲਾਭ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਜ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, 19.07.2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਮਤਲਬੀ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

11. ਇਸ ਲਈ 04.03.2021 ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਪਹਿਲੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 2005, 2007, ਅਤੇ 2009 ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

12. ਸਿੱਖਿਆ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਜਾਇਜ਼ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

13. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਾਧੂ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ, 1955 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਾਰਵਭੌਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਹੀ, ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦਿਮਾਗ ਲਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਜਿੱਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿੱਰਫ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ 04.03.2021 ਦੀ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 4(ii) ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਜ਼ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

14. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: -

“7A. ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ.- (1) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਬਾਬਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਢੰਗ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ-

(a) ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ,-

(i) ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਸੀ; ਜਾਂ (ii) ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ; ਜਾਂ

(iii) ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ ਜੋ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ; ਜਾਂ

(iv) ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜਾਂ ਪੋਤਾ ਜਾਂ ਪੜਪੋਤਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(b) ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਧਾਰਾ (a) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(c) ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮਾਪੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਾਪਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ; ਜਾਂ

(d) ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 7A ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਹੋਲਡਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਹੈ:

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਹੋਲਡਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਪੇ ਜਾਂ ਦਾਦੇ ਜਾਂ ਪਰਦਾਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਹੋਲਡਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਡਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਹੋਲਡਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ.- ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਡਹੋਲਡਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 26011/4/98 ਐਫ.ਆਈ., ਮਿਤੀ 19 ਅਗਸਤ, 2002 ਅਧੀਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ।

3. ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਹੋਲਡਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

“7B. ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਹੋਲਡਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਹੋਲਡਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ [ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ] ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ-

(a) ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਕਾ;

(ਬੀ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 58 ਦੇ ਤਹਿਤ:

(c) ਉਪ-ਚੋਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 66 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਧਾਨ;

(d) ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 124 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ;

(ਈ) ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 217 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ;

(f) ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ, ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1950 (1950 ਦਾ 43);

(ਜੀ) ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 1951 (1951 ਦਾ 43) ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਏ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(h) ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 5, 5A ਅਤੇ 6 ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 1951 (1951 ਦਾ 43) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਾ;

(i) ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਜਿਹਨਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਹਰ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਸਦਨ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

15. ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 2004 ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2005 ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉੱਤੇ ਬਦਲੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਬਦਲੇ ਗਏ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਇਹ ਐਕਟ, 1955 (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਬੀ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

16. ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਬੀ(1) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ 11.04.2005 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

“ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਅਧਿਸੂਚਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005

ਐਸ.ਓ. 542(ਈ)- ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 (57 ਦੇ 1955) ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ ਅਧੀਨ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ, ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਨਾਮਤ:-

(ਅ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਲਈ ਬਹੁ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਆਜੀਵਨ ਵੀਜ਼ਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ;

(ਬ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕ੍ੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਛੋਟ;

(c) ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਆਰਥਿਕ, ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ

ਪ੍ਰਾਪਤੀ।

[F.No.26011/2/2005-IC]

ਦੁਰਗਾ ਸ਼ੰਕਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.ਟੀ. ਸਕੱਤਰ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਉਕਤ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਲਈ ਬਹੁ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਆਜੀਵਨ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਥਿਕ, ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਛੋਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਬੀ(1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 05.01.2007 ਰਾਹੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਦੇਸ਼ੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਟੈਰਿਫਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਨਯਜੀਵ ਸੰਗ੍ਰਹਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਘਰੇਲੂ ਭਾਰਤੀ ਵਿਜ਼ਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਫੀਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

18. ਹੋਰ, 05.01.2009 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਸਬੰਧੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

“ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਸੂਚਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 5ਵੀਂ ਜਨਵਰੀ 2009

ਐਸ.ਓ.36(ਈ) - ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 (57 ਦੇ 1955) ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੰਬਰ ਐਸ.ਓ.542(ਈ), ਮਿਤੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਓ.12(ਈ), ਮਿਤੀ 6 ਜਨਵਰੀ, 2007 ਦੀ ਅਗਾਊ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ, ਨਾਮਤ:

(ਅ) ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ, -

(a) ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ, -

(i) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਰਕਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ;

(ii) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ, ਅਰਥਾਤ:-

(i) ਡਾਕਟਰ, ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ;

(ii) ਵਕੀਲ;

(iii) ਆਰਕੀਟੈਕਟਸ;

(iv) ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਉਂਟੈਂਟਸ;

(b) ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

[ਐਫ.ਨੰ.ਓਆਈ-15013/13/2008-ਡੀਐਸ]

ਡੀ.ਐਨ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਜੁਆਇੰਟ ਸੈਕ੍ਰੇਟਰੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

19. ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 05.01.2009 ਰਾਹੀਂ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਥੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਸਕਣ। ਚੂੰਕਿ ਐਨਆਰਆਈਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਸਮੇਤ ਅਰਜਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

20. 2005, 2007, ਅਤੇ 2009 ਦੇ ਤਿੰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਮਿਲਤ ਵਿਚਾਰਣਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਰਜਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7ਏ ਤੋਂ 7ਡੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 7ਬੀ(1) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਰ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਐਨਆਰਆਈ ਅਤੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਬੰਧਤਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਵਾਈ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਫੀਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਬਦਲਾਅ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਣਾ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਇਹ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

21. ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, 04.03.2021 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

“ਗ□ਹ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 4 ਮਾਰਚ, 2021

ਐਸ.ਓ. 1050(ਈ)—ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 (57 ਦੇ 1955) ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜਟ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਓ. 542(ਈ), ਮਿਤੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਅਤੇ ਪੂਰਵ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਧਿਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜਟ

ਵਿੱਚ ਐਸ.ਓ. 12(ਈ), ਮਿਤੀ 5 ਜਨਵਰੀ, 2007 ਅਤੇ ਐਸ.ਓ. 36(ਈ), ਮਿਤੀ 5 ਜਨਵਰੀ, 2009 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਾਰਡਧਾਰਕ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਾਮਤ:

(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਲਈ ਬਹੁ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਆਜੀਵਨ ਵੀਜ਼ਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ, ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕ੍ੇਤਰੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ, ਨਾਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਆਗਿਆ ਜਾਂ ਖਾਸ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ:

(i) ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ;

(ii) ਕਿਸੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਜਾਂ ਤਬਲੀਘ ਜਾਂ ਪਰਬਤਾਰੋਹਣ ਜਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ;

(iii) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਨਾਇਕ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਨਸ਼ਿਪ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਨਾਇਕ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲੈਣ ਲਈ;

(iv) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ;

(2) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਲ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕ੍ੇਤਰੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਛੋਟ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਥਾਈ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੇ ਪਤੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਗੇ;

(3) ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ,-

(i) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਟੈਰਿਫ; ਅਤੇ

(ii) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕਾਂ, ਵਨਯੀਜੀਵ ਅਭਿਆਰਣ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਰਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਾਇਬਘਰਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸ਼ੁਲਕ ਵਿੱਚ;

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ OCI ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ।

(iii) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਜਾਂ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ; ਅਤੇ

(iv) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਾਮਤੌਰ 'ਤੇ:-

(a) ਡਾਕਟਰ, ਡੈਂਟਿਸਟ, ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ;

(ਬੀ) ਵਕੀਲ;

(ਸੀ) ਆਰਕੀਟੈਕਟ;

(ਡੀ) ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਉਂਟੈਂਟ;

(5) ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ, ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 1999 (42 ਦੇ 1999) ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਵਿਆਖਿਆ – ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ,-

(1) ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ (ਇੱਕ ਪੀਆਈਓ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਸਮੇਤ) ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀਅਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) “ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਇੰਡੀਅਨ” ਦਾ ਅਰਥ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 1999 (42 ਦੇ 1999) ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (ਅਕਾਰਜ਼ਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਹਸਤਾਂਤਰਣ) ਨਿਯਮਾਂ, 2018 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 (43 ਦੇ 1961) ਅਨੁਸਾਰ “ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਇੰਡੀਅਨ” ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

[

ਐਫ.ਨੰ.26011/ਸੀਸੀ/05/2018-ਓਸੀਆਈ]

ਪ੍

ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ,

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. 04.03.2021 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 11.04.2005, 05.01.2007 ਅਤੇ 05.01.2009 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਯਾਨੀ ਧਾਰਾ 4(ii) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (1) ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ “ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀ ਸੀਟ” ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕ ਸੀਟ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਾਕੀ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਲਾਭ ਪਹਿਲਾਂ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੁਣ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਕੇ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਸਿਰਫ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀ ਸੀਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕ ਸੀਟ ਲਈ ਹੀ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਕੋਟਾ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਉੱਚੀ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਟ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। 04.03.2021 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਸ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਕੋਰਸ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉ ਹੁਣ ਕਰੇਗਾ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਜਨਰਲ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸੀਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਐਨਆਰਆਈ ਕੋਟੇ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮਤ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਹੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ OCI ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੀ ਉਪਲੱਬਧ. ਇਹ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਹੈ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

24. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ (1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 248 ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸਮਾਨ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“7. ਹੁਣ, ਤੁਰੰਤ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਲੋੜ ਕੀ ਹੈ: ਇਸ ਮਹਾਨ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਧਾਰਭੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਸਤੂਨ 'ਤੇ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਕੀਰਣ, ਪੁਸਤਕੀ ਜਾਂ ਲੈਕਸੀਕੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਦ□ਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਸਰਬ-ਵਿਆਪੀ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਸਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਰਾਬਰੀ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੰਕਲਪਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਆਯਾਮ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸਿਦਾਂਤਵਾਦੀ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਉਹ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਉਣੇ ਹਾਂ ਜੋ ਈ.ਪੀ. ਰੋਇਆਪਾ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਕਿ “ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦ□ਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਸਹੁੰ ਖਾਧੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ; ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ, ਇੱਕ ਸਰਬਸੰਮਤ ਰਾਜਾ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।” ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਰਾਜ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਚਿਤਤਾ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਬਰਾਬਰੀ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਅੰਗ ਹੈ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਰੋਡਿੰਗ ਓਮਨੀਪ੍ਰੈਸੈਂਸ ਵਾਂਗ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਟੈਸਟ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੋਵੇ। ਇਹ “ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ” ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ, ਫੈਨਸੀ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।”

25. ਨਾਨ-ਰੈਟਰੋਗ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲ ਉੱਤੇ, ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਥ੍ਰੂ ਸੈਕਰੈਟਰੀ ਮਿਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਲਾਅ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ (2018) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“199. ਲਾਰਡ ਰੋਸਕਿਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਸੁਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੀ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕ□ਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਯੁੱਗ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਯੋਗ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

200. ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨੇ ਅੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਯ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

201. ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੇ, ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇੱਕ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੇਹਤਰ ਹੋ ਰਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ, ਪਿੱਛੇਹਟ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ।

202. ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਥ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।"

26. (1995) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 482 ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ. ਬਨਾਮ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਹਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕਾਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਹਿੱਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਨਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 24 ਅਤੇ 30 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

“24. ਦ੍ਵਾਰਕਾਦਾਸ ਮਾਰਫਤੀਆ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਬਨਾਮ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟ੍ਰਸਟੀਜ਼ ਆਫ ਦ ਪੋਰਟ ਆਫ ਬੰਬਈ [(1989) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 293 : (1989) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 751] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੇਤਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਹਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕਾਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਹਿੱਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਨਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪੋਰਟ ਟ੍ਰਸਟ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 226 ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੋਰਟ ਟ੍ਰਸਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਬਲਿਕ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੀ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੇਤਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਉਹ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੋਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ imperium in imperio ਵਜੋਂ ਫੁੱਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਜੋ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

30. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਵਰਗੀਕਰਣ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ, ਅਰਧ-ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾਣਿਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਉਸ ਵਰਗ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਣ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੰਡੇਮਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਸੀ ਜੋ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰੁੱਪ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨਾਲ ਬੀਮਾ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਜਾਂ ਗਰੁੱਪ

ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਣ ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿਆਂਪੂਰਣਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਿਅਵਹਾਰਕ ਸਮਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਅਤਿ-ਜੋਰ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਣ ਲਈ ਕੁਝ ਆਧਾਰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਮਗਰੀ ਦੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਰਗੀਕਰਣ ਉੱਤੇ ਅਤਿ-ਜੋਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਲੈਣਾ ਅਤਿਅੰਤ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ [ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, (1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 248] ਇਸ ਮੁਰਦਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਾਲੇ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਲਚਕਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਰਗੀਕਰਣ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੇ। ਸਰਕਾਰੀ, ਅਰਧ-ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾਣਿਜਿਕ ਫਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਾਰਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਅਣਗਹਿਲਾ ਅਤੇ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਉੱਤੇ ਪਿੰਡੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਗੌਲਿਆ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ।

27. ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੁਪਰਸੀਡੈਂਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ' ਜਾਂ 'ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (1961) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 305 ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਇੰਪੋਰਟਸ ਏਜੰਸੀ & ਅੰਸ. ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਇੰਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“16. ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 'ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ' ਕੀ ਸਨ? ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਯਾਤ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੀ.ਆਈ.ਐਫ. ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪੱਕੇ ਕਰਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਟੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪੱਤਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਾਰਾਂ ਵੱਲ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਕਰਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲ ਜਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਲਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਸਪੁਰਦਗੀ ਕਰੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਰੁਕਾਵਟ. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ, ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਮਾਲ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਪਾਂਡੀਚੇਰੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਮਾਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਸੀ ਆਗਮਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਗਈ। ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇਕਰ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਮੁਫਤ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਤੱਥ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡਰ ਦਾ ਪੈਰਾ 6 ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਦਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ" ਸਿਰਫ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਨਤੀਜੇ, ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਯਾਤ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਯਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕ੍ਲਾਸਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ. ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ "ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਵੀ। ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਚਤ ਧਾਰਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਬੇਲੋੜੀ ਜੇ ਇਹ ਜੋ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਹਨ ਭਾਵ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।ਵਰਤੀ ਗਈ ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਇੱਕ

ਨਵੀਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਨੁਭਾਗ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ (1897 ਦਾ 10) ਦੇ 6 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਏ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਵੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ 1858 ਦਾ ਐਕਟ (38 ਅਤੇ 39 ਵਿਕਟ. ਸੀ. 55) ਜਿਸ ਨੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ 1848 ਦੇ ਹੈਲਥ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 343 ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ "ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ", ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਆਈ ਕੁਈਨ ਬਨਾਮ ਜਸਟਿਸ ਆਫ਼ ਦ ਵੈਸਟ ਰਾਈਡਿੰਗ ਆਫ਼ ਯੌਰਕਸ਼ਾਇਰ [(1876) 1 QBD 220] ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਏ ਲੋਕਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰੇਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੈਲਥ ਐਕਟ, 1848, ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ। ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਐਕਟ, 1875 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕੁਝ ਵੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ" ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ। ਬੋਰਡ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ, ਬਣਾਇਆ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਦਰ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਖਿਆ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਰ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ "ਕੁਝ ਵੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ. ਇਹ ਕੇਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਭਰਿਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨਾਲ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਉਕਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਚੀਜ਼। ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਸਟਨ ਅਤੇ ਆਇਲਵਰਥ ਅਰਬਨ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਲਿੰਡਲੇ, ਐਲ.ਜੇ v. Grout [(1897) 2 Ch 306] ਨੇ ਦਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸੇਵਿੰਗ ਕਲਾਜ਼, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀ. 313: "ਇਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ"। ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਚੰਗਾ ਸੀ।"

28. ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਕੇ, (1992) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 477 ਨਵਜੋਤੀ ਕੋਆਪ.ਗਰੁੱਪ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"15. ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ 20 ਜਨਵਰੀ, 1990 ਦੀ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਗਰੁੱਪ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੱਖ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਭਾਵੇਂ ਨਜ਼ੂਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6(vi) ਵਿੱਚ "ਪਹਿਲਾ ਆਓ ਪਹਿਲਾ ਪਾਓ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿ 20 ਜਨਵਰੀ, 1990 ਦੇ ਮੈਮੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1982 ਵਿੱਚ ਡੀ.ਡੀ.ਏ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਬ੍ਰੋਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵੀ, 26 ਸਤੰਬਰ, 1981 ਨੂੰ ਨਜ਼ੂਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਗਜ਼ਟ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਗਰੁੱਪ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ 'ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ' ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ। 'ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ' ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 'ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ' ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। 'ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ' ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ 'ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ' ਨੂੰ

ਹਰਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ' 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਲਈ ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, 4ਥ ਐਡੀ. (ਰੀ-ਇਸ਼ੂ) ਦੇ ਵਾਲਿਊਮ 1(1) ਦੇ ਪੰਨਾ 151 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਯੂਨੀਅਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਿਨਿਸਟਰ ਫਾਰ ਦ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ [(1984) 3 ਆਲ ਈ.ਆਰ. 935] ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੇ ਉਹ ਦਿਖਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਣਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ।

16. ਇੱਥੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ' ਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉੱਤੇ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ। 'ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ' ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਮੌਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਪਿਛਲੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਵਿਚਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਜਬੂਰੀ ਵਜ੍ਹਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਲਟਾ, ਮਿਸਟਰ ਜੈਟਲੀ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀ.ਡੀ.ਏ. ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਅਤੇ 20 ਜਨਵਰੀ, 1990 ਦਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਿਕਰਪੱਤਰ ਪਿੱਛੇ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਫ ਵਾਂਛਨੀਯ ਸੀ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਗਾਈਡਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਦਲਾਅ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਫ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਰੁੱਪ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ।"

29. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (2007) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 673 ਜੇ.ਕੇ. ਇੰਡਸਟਰੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"127. ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਸਾਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾ ਸਮੇਤ) ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਕਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿਨਨ ਅੰਗ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰਜ਼ (ਬੰਬੇ) (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 689 ਤੇ, ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਉਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜੋ ਇੱਕ ਯੋਗ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪੂਰਨ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਜੋ ਇਸੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਗੇ ਝੁਕਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ" ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪੂਰਨ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿ ਇਹ ਇਤਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦੀ ਹੈ।

128. ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਇਆ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਵਫਾਦਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਭਿਵਿਨਿਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਮਨ ਦਾ ਨਾ-ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ, ਅਣਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ, ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲੈਣਾ, ਆਦਿ। ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖੇ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਜਾਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਸਦ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਸਤਾਂਤਰ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ।

30. ਮਿਸ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਉਪਰੋਕਤ-ਉਲਲੇਖਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯਾਚੀ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਉੱਠਿਆ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਾਚੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 19 ਜਾਂ 21 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹੀ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਉਭਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

31. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਾਧੂ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, (1998) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 117 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ ਬੱਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ: ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

“25. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਕੀ ਨਵੀਂ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਭਰਪਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਏ.ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਦਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਸ ਅਤੇ ਕੌਂਸ ਨੂੰ ਤੌਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਵੱਖਰਾ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਸੋਧੀ ਵਜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੱਥ, ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੇਤ ਇਸਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਮਾਹਰ ਰਾਏ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ, ਲਾਭਕਾਰੀ ਅਸਰ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪਰਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਮੈਟਰਿਕਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਭਰਪਾਈ ਉੱਤੇ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।”

32. ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਦਲੀਲ ਉੱਤੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਾਧੂ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਹਨ; ਉਹ ਹਨ;

(i) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1962 ਐਸ.ਸੀ. 1052 ਇਕਬਾਲ ਅਹਮਦ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ।

“38. ਅਗਲਾ ਬਿੰਦੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਧਾਰਾ 9(2) ਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੈਧਤਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੇਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਬਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਛੀਨ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਈ) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਡ ਹਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸੁਝਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਫਿਰ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ, ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਾ

(ii) AIR 1964 SC 1140 ਇੰਡੋ-ਚਾਈਨਾ ਸਟੀਮ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ।

35. ਇਸ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਨਸ ਰੀਆ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਵਾਰਿਆ ਅੰਗ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਅਨੁਚਿੱਤ 14, 19 ਅਤੇ 31(1) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਨੁਚਿੱਤ 19 ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਕਤ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਚਿੱਤ 31(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 19(1)(ਐਫ) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਕ□ਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਵੈਧ ਹਨ। ਅਨੁਚਿੱਤ 31(1) ਸਿਰਫ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਵਾਂਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 31(1) ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੋਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਨੁਚਿੱਤ 19(1)(ਐਫ) ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਅਨੁਚਿੱਤ 19(1)(ਐਫ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਤਬ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਅਸਮਾਨਤਾ ਉਸ ਮੌਲਿਕ ਤੱਥ ਦਾ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 19 ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਅਨੁਚਿੱਤ 19 ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਹੈ।ਸਾਫ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਡ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਡ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਉੱਤੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 31(1) ਅਧੀਨ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਐਫ) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(5) ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

(iii) (1994) Supple 1 SCC 615 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਖੁਦੀਰਾਮ ਚਕਮਾ

“75. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੂਈਸ ਡੀ ਰੇਡਟ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ [(1991) 3 SCC 554: 1991 SCC (Cri) 886]: (SCC p. 562, para 13)

“ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਅਗਲੇ ਬਿੰਦੂ ਤੇ, ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਬਸਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਈ) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਡੀ) ਅਤੇ (ਈ) ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਰੂਰ, ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਡੀ) ਅਤੇ (ਈ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕੇ ਗਏ ਹਨ।”

(iv) AIR 1955 SC 367 ਹਾਂਸ ਮੁੱਲਰ ਆਫ ਨੂਰੇਨਬਰਗ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ, ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਜੇਲ, ਕੋਲਕਾਤਾ & ਓਰਸ.

“19. ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਦਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(2)(ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੱਢਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਵਰ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 11(1) ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਹਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਰਦਾਰ ਉਪਾਯ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹੁਣ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਕੱਢਣ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੱਢਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।” ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਹਿਰਾਸਤ ਐਕਟ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿੰਨੀ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਆਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਕਿ ਉਹ ਕੱਢਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾ ਤੋ ਨਿਰਾਧਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਤੁਕਾ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਹਿਰਾਸਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

35.ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬੇਰੋਕ-ਟੋਕ ਵਿਵੇਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਅਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

42.ਸਾਡਾ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਟ ਪ੍ਰਤਜਰਪਣ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਤਜਰਪਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਗ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਬੇਰੋਕ-ਟੋਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤਜਰਪਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ— "ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ"।

ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ

ਮੰਨਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਟ ਦੀ ਘੱਟ ਜਟਿਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਰਤ ਛੱਡ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਆਦਮੀ ਬਣ ਕੇ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਦਾ ਅਭਾਵ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਇਸ ਲਾਈਨ ਨਾਲ ਢਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

33. ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਗੀਕਰਣ ਵੈਧ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ;

(i) AIR 1952 SC 75 ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“63. ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਆਰਟੀਕਲ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਸਮਾਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸਮਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।

64. ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵਰਗ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ; ਪਰ ਜੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋ ਵਰਗੀਕਰਣ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਅਸਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਦੇ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਕੱਦ ਜਾਂ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। “ਅਜਿਹੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਮਨਮਾਨਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਹੋਵੇਗਾ”।

(ii) (1955) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1045 ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜ

“5. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿਰੰਜੀਤ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ [(1950) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 869], ਬੰਬਈ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਫ.ਐਨ. ਬਾਲਸਾਰਾ [(1951) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 682], ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ [(1952) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 284], ਕਾਠੀ ਰਾਨਿੰਗ ਰਾਵਤ ਬਨਾਮ ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜ [(1952) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 435], ਲਛਮਾਨਦਾਸ ਕੇਵਲਰਾਮ ਆਹੂਜਾ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਦੀ ਰਾਜ [(1952) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 710] ਅਤੇ ਕਾਸਿਮ ਰਜ਼ਵੀ ਬਨਾਮ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੀ ਰਾਜ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1953 ਐਸ.ਸੀ. 156 : (1953) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 581] ਅਤੇ

ਹਬੀਬ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੀ ਰਾਜ [(1953) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 661]। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਰਥ, ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਲੰਬੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਵਰਗ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਰ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਪਰੀਖਣ ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝ੍ਦਾਰੀ ਭਿੰਨਤਾ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਛੱਡੇ ਗਏ ਗਰੁੱਪ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (ii) ਇਸ ਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਗੀਕਰਣ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਭੌਗੋਲਿਕ, ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ। ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੂੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਰਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

(iii) (1976) 2 SCC 310 ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਐਮ. ਥੋਮਸ

“31. ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਜਿਹਿਆਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਹੈ। ਵੱਖਰੇਪਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਵੱਖਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੋਣ। ਇਸ ਲਈ, ਵੱਖਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸੈੱਟਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਵਰਤਾਉ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝ੍ਦੀ ਅਤੇ ਸਰਾਹਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਭਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਪਰਯਾਪਤ ਅਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਪਰਿਣਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਵੱਖਰੇਪਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੰਪੂਰਣ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਫਰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਭ੍ਰਮਜਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਕਲੀਪਨ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਛੱਡਦਾ ਨਹੀਂ।”

34. ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਵੀ (2001) 2 SCC 259 ਕੇ. ਥਿੰਮੱਪਾ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵਕ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾਪਨ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝ੍ਦਾਰੀਪੂਰਨ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਵੱਖਰਾਪਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।

35. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇਹਟ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਉੱਤੇ ਪਿੱਛੇਹਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰਥਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਟਿੱਪਣ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ. ਤਤਕਾਲ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਏ ਕਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸੰਤੁਲਨ ਰੱਖਣਾ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੈ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਪਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛਾਖੜੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੰਦਰਭ

36. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਾਦੀ ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ, ਇਕ ਇਕੱਠ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦਾਂ, ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਰਾਜ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇ ਦੂਜੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਾਦੀ ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਭ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਵਜੋਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਪਿਛੋਕੜ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਆਤਮਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਦੀ ਨਾ-ਲਾਗੂਤਾ, ਮਨਮਾਨੀ ਆਦਿ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈਸੀਅਤ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

37. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਪਹਲੂ ਤੇ ਸਮਝ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਰਹੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸੀਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਟ, 1946 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਏ) ਇੱਕ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ' ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਪੱਖ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ।

38. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਧਾਰਿਤ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਾਵਜੂਦ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਯਾ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਦੋਵੇਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ। ਬਦਲਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਵਧੀ ਹੈ,

ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਉਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਲਗਾਤਾਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਹਲੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ, ਜੋ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ' ਸਨ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ 'ਸੰਬੰਧ' ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੈਵਿਕ ਮਾਂ ਨਾਲ ਉੱਭਰਾ ਸੰਬੰਧ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮਾਪੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਗਰਭਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੇਖ 5 ਤੋਂ 8 ਤੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਐਕਟ, 1955 ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 11 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸਨ।

39. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ 'ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ' ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਈਈ) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਧਿਨਿਯਮ, 1955 ਨੂੰ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ 6 ਦੇ 2004 ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 7A ਤੋਂ 7D ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਢੰਗ; ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰੱਦ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾ ਭਾਰਤੀ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ, ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ 11.04.2005 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੈਰ-ਰਹਿਣਸ਼ੀਲ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੈਰ-ਰਹਿਣਸ਼ੀਲ ਭਾਰਤੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਲਾਸ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ, ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ 05.01.2009 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਸਕਣ। ਇਹ ਲਾਭ ਸਾਰੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਰਹਿਣਸ਼ੀਲ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਂਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਿੱਖਿਆਕ ਕਰੀਅਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

40. ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਬੰਧੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ W.P.(C) ਨੰਬਰ 891 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਬੰਧ P/2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: -

I'm sorry, but it seems there might have been a misunderstanding. Without a specific text provided to translate from English to Punjabi, I can't proceed with a translation. If you have a legal document or any text you'd like translated into Punjabi, please provide the text, and I'll be happy to assist.

41. ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਵੇਰਵੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਲਗਭਗ ਸਾਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕਰੀਅਰ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਲਈ ਯੋਗ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦਰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ/ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਦਾ ਲਾਭ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ, ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ' ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਮ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੱਧ ਮਾਰਗ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਾਲਕਾ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਉਹ 11.04.2005 ਅਤੇ 05.01.2009 ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਵਰਗ ਦੇ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕਰੀਅਰ ਉਸੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ' ਦੇ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਉਮੀਦ ਦਾ ਬੀਜ ਬੋਇਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸਖਤ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ।

42. ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਸੂਚਨਾ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਜੋ ਕਿ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ 04.03.2021 ਦੀ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਸਰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਿਰਦਾ ਹੈ।

43. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧਿਨਿਯਮ 1955 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਿਸ ਨੂੰ 04.03.2021 ਦੀ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛਾਪ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਅਧਿਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 11.04.2005, 05.01.2007 ਅਤੇ 05.01.2009 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਪਰ ਲਿਆਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(ii) ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਹੀ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਆਰਥਿਕ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ।

44. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ 11.04.2005 ਅਤੇ 05.01.2009 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ, ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਅਧਿਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4(ii) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 04.03.2021 ਨੂੰ 'ਰੀਟਰੋਐਕਟਿਵ'

ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਸ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦੇ ਟ੍ਰੈਜੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

45. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਲਈ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਧਾਰਾ 7B ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1955 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਜਦੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਸੀਮਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਰੂਰ ਅਪਣਾਇਆ ਗ

46. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਿਆਨ ਵਿਗ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਧਵਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ, ਬਿਨਾ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਰਵਭੌਮ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸੀਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਾਰਵਭੌਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਤ ਤਰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਵਭੌਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਢੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸੀਟਰ ਜਨਰਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਇਰਾਦਾ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਜ਼ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਸੀਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ 2005, 2007 ਅਤੇ 2009 ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਸਥਾਰਤ ਲਾਭ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਜ਼ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹਨ ਅਤੇ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਟ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਜਾਏ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

47. ਐਤਰਾਜ਼ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਦਾ ਬਿਆਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਕਵਾਇਦ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੇਰਵੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ, ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿੰਨੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਕੇ ਸੀਟ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਗਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਯੋਗਤਾ ਵਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਉਲਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 13.12.2022 ਨੂੰ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 4763 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 246 ਦੇ 2022 ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੇਰਵੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

"ਰਾਜ ਸਭਾ ਸਟਾਰਡ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 64* ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਲਈ 13ਵੇਂSUPERSCRIPT ਦਸੰਬਰ, 2022

(ਅ) ਤੋਂ (ਸੀ) ਤੱਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੈਸਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ (ਐਨ.ਟੀ.ਏ.) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਈ.ਈ.ਟੀ-ਯੂ.ਜੀ. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

ਸਾਲ	2022	2021	2020
ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	18,72,343	16,14,777	15,97,435
ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	17,64,571	15,44,273	13,66,945

ਸਾਲ ਯੂ.ਜੀ. ਪੀ.ਜੀ. 2020-2021 83275 55495 2021-2022 92065 & ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਐਨ.ਐਮ.ਸੀ.) ਅਨੁਸਾਰ, 2018-19 ਤੋਂ 2021-22 ਤੱਕ, ਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. & ਪੀ.ਜੀ. ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਖਾਲੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

48. ਇਸ ਲਈ, ਯਾਚੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਅਸਲ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਦੀ ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖਾਲੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਹੋਰ ਪਰਮੂਟੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਕੰਬੀਨੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਸੰਦੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ-ਪਸੰਦੀਦਾ ਕਾਲਜਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨੀਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜ਼ਰੂਰ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰਵਭੌਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵੀ, ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 19.07.2018 ਨੂੰ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਣਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕਰੀਅਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਉਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਨਮੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਮੰਦਰਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।

49. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਸੀਬਤ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਸ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਦਿਮਾਗ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 891 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਲਵਾਂਗੇ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਟੇਬਲ ਬਿਆਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

(ਅ) ਉਹ 31.12.2003 ਨੂੰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ ਸੀ।
(ਬ) ਉਸਦੇ ਮਾਪੇ ਦੋਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ।
(ਸੀ) ਉਹ 2006 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਈ ਸੀ

(ਡੀ) ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਲ ਰਹੀ।
(ਈ) ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੁਣੇ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਹੈ,
(ਐਫ) ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਜੀਵਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
(ਜੀ) ਮੈਡੀਕਲ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ।

2003 ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਐਕਟ, 003 ਨੂੰ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ 6.12.2004 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਸੋਧ ਭਾਰਤੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ 'ਤੇ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਪੀ.ਆਈ.ਓ.) ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਸਕੀਮ ਨੂੰ 2005 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ।

50. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 2005 ਵਿੱਚ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਾ ਜਾਣ ਵਜੋਂ, ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਰਡ ਦਾ ਲਾਭ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਕਲਪ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਥ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਭਵਿੱਖ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਥਿਤੀ 2021 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੀ।

51. ਹੋਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2021 ਦੇ ਸਾਲ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਸਿਰਫ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸੀ ਭਾਵ, ਪੂਰੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 5(1)(f)(g) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਵਧੀ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰੀ-ਸਕੂਲ ਪੜਾਈ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਲਾਭ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ 'ਚ ਮਿਟਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਥੇ ਉਹ ਜਨਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧੀਨ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ‘ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਗਏ’ ਸਨ ਉਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀ, ਸਾਰੇ ‘ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਗਏ’ ਨੂੰ ਉਲਟਿਆ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਅਧਿਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

52. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਜਿਹੇ ਅਰਜਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਇਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਟਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰੀ- ਮੈਡੀਕਲ ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੀ ਸਾਰੇ ਹੋਰ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ 2003 ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ ਸੀ, 2006 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਹੀ 'ਫਾਇਦੇ' ਅਤੇ 'ਨੁਕਸਾਨ' ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਪ੍ਰੀ-ਮੈਡੀਕਲ ਐਂਟਰੈਂਸ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਐਂਟਰੈਂਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਚਾਨਕ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੱਕ ਸਿਰਫ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ।

53. ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿਗ਼ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ 1955 ਦਾ ਐਕਟ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਆਧਾਰਿਤ ਜਿਸ ਤੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ, ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਪਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ 'ਪਿੱਛੋਕੜ' ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਫੇਸ-ਫੇਸ ਪਿੱਛੋਕੜ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉਹ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿੱਛੋਕੜ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਟਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਿੱਛੋਕੜ ਕਾਰਜ ਦੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

54. ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪਿੱਛੋਕੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੀਟ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕੋਰਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੱਛੋਕੜ ਕਾਰਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖੇਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗੋਲ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜੋ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

55. ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ 04.03.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਚੁਣੌਤੀਯੁਕਤ ਸੂਚਨਾ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਰਵਭੌਮ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ 04.03.2021 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਪੇ ਨੂੰ ਯਾ ਤਾਂ ਵੰਸ਼ਾਨੁਗਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਸਾਰਵਭੌਮ ਰਾਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ।

56. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਸਾਰਵਭੌਮ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਜਾਂ ਬਦਲ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ, ਅਜਿਹੇ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਮਾਨੀਅਤਾ ਤੋਂ

ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ, 04.03.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਚੁਣੌਤੀਯੁਕਤ ਸੂਚਨਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਪਰ ਮਨ ਦੀ ਨਾ-ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲਾ' ਹੈ ਜੋ ਸਾਰਵਭੌਮ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

57. ਇਸ ਲਈ, ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਨੇ 11.04.2005, 05.01.2007 ਅਤੇ 05.01.2009 ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਾਰਾ 4(ii), ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ (1) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ 04.03.2021 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰੇਗਾ।

58. ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 04.03.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹ 04.03.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਥੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅਗਲੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

59. ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 04.03.2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀਯੁਕਤ ਸੂਚਨਾ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 7B(1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਵਿੱਖਬੀਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵੈਧ ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜ ਦੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣੈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

60. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ।

61. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਰੂਪਾਂਸ਼ੀ ਵਿਰਾਂਗ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਪਟੀਸ਼ਨ/ਅਪੀਲਾਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate